

VIBORG
KOMMUNE

§ 16a Miljøgodkendelse
af svineproduktion på
Husbondvej 59
8850 Bjerringbro

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	2
Datablad	4
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse.....	5
1.2 Afgørelse	5
1.3 Ikke teknisk resumé.....	6
1.4 Offentlighed	6
2 Vilkår i Miljøgodkendelsen	8
3 Generelle forhold.....	12
3.1 Beskrivelse af husdyrbruget	12
3.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold.....	12
3.3 Gyldighed.....	12
3.4 Retsbeskyttelse	12
4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	14
4.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. – anlægsdelen	14
4.2 Placering i landskabet – anlægget.....	15
5 Husdyrhold, staldanlæg og drift	18
5.1 Husdyrhold og produktionsareal	18
5.2 Energi- og vandforbrug.....	18
5.3 Spildevand herunder regnvand.....	20
5.4 Affald	21
5.5 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	26
6 Gødningsproduktion og -håndtering.....	28
6.1 Gødningstyper og mængder	28
7 Forurening og gener fra husdyrbruget	29
7.1 Ammoniak og natur.....	29
7.2 Lugt	31
7.3 Fluer og skadedyr.....	33

7.4	Transport.....	34
7.5	Støj fra anlægget og maskiner.....	35
7.6	Støv fra anlæg og maskiner.....	38
7.7	Lys.....	39
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	40
9	Miljøkonsekvensrapport	43
10	Alternativer.....	43
11	Miljøledelse	44
12	Ophør	45
13	Samlet konklusion	46
14	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning.....	47
14.1	Godkendelsens gyldighed.....	47
14.2	Klagevejledning og søgsmål.....	47
14.3	Underretning om godkendelsen	48
15	Bilag	

DATABLAD

Titel: § 16a miljøgodkendelse af svineproduktion på Husbondvej 59, 8850 Bjerringbro

Husdyrbruget

Husdyrbrugets CVR-nummer	38748637
Husdyrbrugets navn	Fårup Overgård ApS
Beliggenhedsadresse	Husbondvej 59
Postnummer	8850
By	Bjerringbro

Ansøger

Ansøger navn	Fårup Overgård ApS
Ansøger adresse	Fårupvej 7
Ansøger postnummer	8840
Ansøger by	Rødskærsbro
Ansøger telefon	24433089
Ansøger email	faarupovergaard@hotmail.com

Konsulent

Konsulent Cvr	25914562
Konsulent virksomhedsnavn	Miljø og Natur
Konsulent navn	Jakob Altenborg
Konsulent adresse	Kirkevej 26
Konsulent postnummer	9330
Konsulent by	Dronninglund
Konsulent telefon	26259791
Konsulent email	jakob@miljoeognatur.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	100004287
CHR numre	

Dato for godkendelse: **XXXXXX**

Godkendelsen er udarbejdet af:

Claus Pedersen

Viborg Kommune
Teknik og Miljø
Prinsens Alle 5
8800 Viborg

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Husdyrproduktionen på Husbondvej 59, 8850 Bjerringbro har i dag en tilladelse fra 2004 til en husdyrproduktion på 12.500 stk. smågrise og 4.366 stk. slagtesvin.

Fårup Overgård ApS, Fårupvej 7, 8840 Rødkærsbro ønsker nu en ny miljøgodkendelse efter § 16a i Husdyrbrugloven for husdyrproduktionen på Husbondvej 59, 8850 Bjerringbro. I forbindelse med ansøgningen ønskes der ligeledes opførelse af en ny gyllebeholder på 5.000 m³. Husdyrbruget er et såkaldt IE-brug, hvortil der stilles særlige krav.

Fårup Overgård ApS ønsker at få godkendt eksisterende produktionsarealer på Husbondvej 59 efter gældende lovgivning, hvor der ikke længere godkendes et bestemt antal dyr, men derimod antal m² i staldene. Der bygges ikke nye stalde og det samlede produktionsareal i nudrift og ansøgt drift udgør 1.474 m² til smågrise og slagtesvin.

Den nye gyllebeholder ønskes opført syd for eksisterende stalde og gyllebeholder. Der monteres telt-overdækning på den nye beholder.

Husbondvej 59 er et IE-brug, idet det ønskede antal af stipladser til slagtesvin i staldene overstiger 2.000 stk. Dette forudsætter en miljøgodkendelse efter § 16a, stk. 2 i husdyrbrugloven.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Viborg Kommune den 3. juli 2024 gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem i skema nr. 246108.

1.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til, det ansøgte på Husbondvej 59 i henhold til de gældende regler, Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 (Husdyrbrugloven) og bekendtgørelse nr. 300 af 20. marts 2024 om godkendelse mv. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Miljøgodkendelsen efter lovens § 16a stk. 2 er baseret på oplysningerne i ansøgningen – herunder den fremsendte miljøkonsekvensrapport samt efterfølgende beregninger og betinget af de fastsatte vilkår.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse samt Kommunens bemærkninger og vurdering af de miljømæssige virkninger på naturen, miljøet og naboer.

Viborg Kommune har stillet konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning for at sikre

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes
- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler

overholdes herunder reglerne i den til enhver tid gældende Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

Miljøgodkendelsen fritager ikke fra krav om eventuelle tilladelser, godkendelser, dispensationer eller lignende efter anden lovgivning og efter andre bestemmelser som f.eks. museumslovens bestemmelser vedrørende fund af fortidsminder i forbindelse med jordarbejde. Ændring af nye stalde må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Viborg Kommune og eventuelle andre nødvendige tilladelser fra kommunen eller andre relevante myndigheder.

1.3 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Produktion

Ejer ønsker at godkende ejendommen efter stipladsmodellen, hvor ejendommen fremadrettet ikke længere godkendes et bestemt antal dyr, men derimod antal m² produktionsareal i staldene. Der bygges ikke nye stalde og det samlede produktionsareal til svineproduktion i nudrift og ansøgt drift udgør 1.474 m².

Placering

Husdyrbruget er placeret i landzone ca. 1,1 km nordvest for Tange.

Lugt

Beregninger vedr. lugt i husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgenekriterierne til nabobeboelser, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Transporter til og fra ejendommen

Der vil være en stigning i antallet af transportere fra 328 til 524 årlige transportere.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Ejendommen er placeret relativt robust i forhold til ammoniakfølsomme naturområder. Det nærmeste naturområde er en sø, som befinder sig ca. 280 meter vest for anlægget. Nærmeste ammoniakfølsomme naturområde ligger 750 meter sydøst for staldene på Husbondvej 59. Beregninger viser, at alle grænseværdier vedrørende ammoniakpåvirkning af naturområderne er overholdt.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

BAT

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Husdyrbruget overholder det vejledende BAT-krav til ammoniak. Ejendommen lever op til BAT i forhold til staldindretning, management, vand- og energiforbrug, opbevaring af husdyrgødning og ved anvendelse af teltoverdækning af ny gyllebeholdere mv.

1.4 OFFENTLIGHED

Ansøgningen blev offentliggjort den 5. august 2024 med frist til at fremsende bemærkninger til den 2. september 2024. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Naboer til Husbondvej 59 er orienteret om ansøgningen den 30. juli 2024 med en frist indtil den 13. august 2024 til at indsende bemærkninger. Der er ikke indkommet bemærkninger fra naboerne i forbindelse med høringen.

Udkast til miljøgodkendelse blev den 2. september 2024 udsendt i høring hos naboer. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 30 dage. Der er ikke indkommet bemærkninger til udkastet.

Nedenfor gives en oversigt over samtlige vilkår, der er stillet i miljøgodkendelsen.

Generelle vilkår

- 1) *Miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Husbondvej 59, 8850 Bjer-ringbro med CVR nr. 38748637.*
- 2) *Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.*
- 3) *Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, såfremt landbruget foretager føl-gende:*
 - *Ejerskifte af virksomhed*
 - *Hel eller delvis udskiftning af driftsherre*
 - *Indstilling af driften for en længere periode*
- 4) *Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den an-svarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.*

Husdyrhold og produktionsareal

- 5) *Dyretypen, gulvtypen og produktionsareal skal være i overensstemmelse med oversigten i Skema 1. Ejendommens produktionsareal må ikke overstige 1.474 m². Ejendommens gyllebehol-dere må have et samlet overfladeareal på 1.705 m².*

Energi- og vandforbrug

- 6) *Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.*

Spildevand

- 7) *Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, samt transportvogn og sprøjte skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbehol-der.*

Affald

- 8) *Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.*
- 9) *Olie- og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal til enhver tid opbevares i tæt embal-lage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, sva-rende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.*

- 10) *Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres at affaldstyperne bliver sorterede. Det skal ligeledes kunne dokumenteres at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.*

Driftsforstyrrelser eller uheld

- 11) *Der skal foreligge en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.*

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- *Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen*
- *Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan*
- *Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.*
- *En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.*

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året. Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen.

Gødningstyper og mængder

- 12) *Håndtering af husdyrgødning skal foregå under opsyn, så spild undgås.*
- 13) *Beholdere til husdyrgødning skal mindst 1 gang om året tømmes helt, og der skal ske udvendig og om muligt indvendig inspektion med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag noteres i logbogen.*
- 14) *Ny gyllebeholder på 5.000 m³ skal være forsynet med fast overdækning (teltoverdækning).*

Lugt

- 15) *Såfremt der efter Viborg Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen i denne godkendelse, kan Kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.*

Skadedyr

- 16) *Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.*

Transport

- 17) *Transport til og fra ejendommen skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne med hensyn til minimering af lugt-, støj- og støvgener mv.*

Støj

- 18) *Såfremt der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes.*

Tilsynsmyndigheden kan stille krav om, at virksomheden for egen regning dokumenterer, at de stillede støjkrav er overholdt, hvis tilsynsmyndigheden skønner, at dette er nødvendigt. Dette kan dog maksimalt kræves én gang årligt, medmindre der er tale om en overskridelse af støjgrænserne.

Vejledningens afskæringskriterier er følgende:

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

Støv

- 19) *Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.*
- 20) *Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.*

Bedst tilgængelige teknik

- 21) *Bedriften skal under tilsynet redegøre for foretagne tiltag vedrørende renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.*
- 22) *Ved fremtidige ændringer i råvarer, hjælpestoffer og produkter skal der som udgangspunkt vælges råvarer, hjælpestoffer og produkter med mindst mulig miljøbelastning for øje.*

Ophør

- 23) *Ved ophør af dyreholdet skal stalde, gyllekanaler, kornsiloer mv. tømmes og rengøres og bortskaffes efter gældende regler. Eventuelle kemikalier, olie- og medicinaffald skal bortskaffes i henhold til de til enhver tid gældende affaldsregulativer i Viborg Kommune.*

3.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Miljøgodkendelsen efter Husdyrbruglovens § 16a, stk. 2 gælder for husdyrproduktionen på Husbondvej 59, 8850 Bjerringbro, CVR nr. 38748637.

Fårup Overgård ApS ønsker at etablere en ny overdækket gyllebeholder på 5.000 m³ syd for eksisterende stalde og gyllebeholder. Der bygges ikke nye stalde og det samlede produktionsareal i nudrift og ansøgt drift udgør 1.474 m².

3.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Ændring af anlæg skal meldes til Viborg Kommune, som afgør om ændringerne på bedriften udløser krav om miljøgodkendelse. Skift i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til Viborg Kommune.

3.3 GYLDIGHED

En godkendelse skal udnyttes inden for 6 år. Hvis en godkendelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. Af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. Af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav. Herefter gælder fortsat, at der kan ske helt eller delvist bortfald af godkendelsen, hvis der ikke sker udnyttelse (jf. de 25 %) af produktionsretten i 3 på hinanden følgende år.

3.4 RETSBESKYTTELSE

Kommunen som er tilsynsmyndighed skal, jævnfør godkendelsesbekendtgørelsen regelmæssigt og mindst hvert 10. år tage den samlede godkendelse efter Husdyrbruglovens § 16a, stk. 2 op til revurdering og om nødvendigt ændre vilkårene heri. Den første regelmæssige revurdering skal foretages 8 år efter datoen for denne godkendelse, det vil sige i 2034.

Herudover skal en § 16a, stk. 2 godkendelse tages op til revurdering i tilfælde af, at forurening fra ejendommen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudsiges, eller der er skabt teknisk mulighed for at nedbringe emissionerne betydeligt eller andre forhold nævnt i Husdyrbruglovens § 40.

Vilkår for revurdering af § 16a, stk. 2 godkendelser meddeles som påbud efter Husdyrbruglovens §§ 39 og 40.

3.5 GENERELLE VILKÅR.

På baggrund af ovenstående fastsættes følgende generelle vilkår:

- 1) *Miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Husbondvej 59, 8850 Bjer-ringbro med CVR nr. 38748637.*
- 2) *Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.*
- 3) *Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, såfremt landbruget foretager føl-gende:*
 - *Ejerskifte af virksomhed*
 - *Hel eller delvis udskiftning af driftsherre*
 - *Indstilling af driften for en længere periode*
- 4) *Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den an-svarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.*

4 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

4.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV. – ANLÆGSDELEN

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbruget er lokaliseret i Viborg Kommune og er beliggende i det åbne land ca. 1,1 km nordvest for Tange og mellem Rødkærsgade og Bjerringbro. Husdyrbruget ligger i et område der er karakteriseret af landbrug med spredt bebyggelse og levende læhegn.

I husdyrgodkendelse.dk er angivet afstande til naboer, skel, vej mm. jf. husdyrlovens §§ 6, 7 og § 8.

Afstande § 6

Område	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	1094 m	Tange By	
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	1712 m	Rekreativt område ved Tange	
Nabobeboelse	127 m	Husbondvej 61	50 m

Afstande § 7

Naturkategori	Afstand meter	Beskrivelse	§7 afstand overholdt
Kategori 1 natur	3359	Habitat natur	Ja (mindst 10 m)
Kategori 2 natur	741	Overdrev	Ja (mindst 10 m)

Nærmeste sårbare natur er ligeledes angivet i husdyrgodkendelse.dk. Afstande til nærmeste naturområder fremgår af ovenstående skema.

Afstande § 8

Afstandskravene er vurderet i husdyrgodkendelse.dk. Hvis afstandskravet ikke er overholdt vil der være en beskrivelse af hvorfor, men i de tilfælde hvor afstandskravene er overholdt, hvilket er tilfældet i denne sag, vurderes det ikke at være nødvendigt med yderligere beskrivelse.

Nærmeste...	Afstand meter	Afstandskrav	Afstandskrav overholdes	Beskrivelse
Enkelt vandindvindings- anlæg	314	25 m	Ja	
Fælles vandindvindings- anlæg	1446	50 m	Ja	
Vandløb	1498	15 m	Ja	
Dræn	>15	15 m	Ja	
Sø	257	15 m	Ja	
Privat fælles vej/ offentlig vej	87	15 m	Ja	
Levnedsmiddelvirksom- hed	>15	25 m	Ja	
Beboelse på samme ejen- dom	56	15 m	Ja	
Naboskel	135	30 m	Ja	

Afstandene i § 8 er kun gældende for nye anlæg eller i forbindelse med udvidelser/ændringer, som medfører en forøget forurening.

Vurdering

Som det fremgår af ovenstående, er alle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 overholdt. Det vurderes derfor at der ikke er en lokal påvirkning af det ansøgte.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Alle afstandskrav i henhold til §§ 6, 7 og 8 i Husdyrbrugsloven vurderes overholdt for det ansøgte projekt.

4.2 PLACERING I LANDSKABET - ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nærmeste nabobeboelse noteret uden landbrugspligt, Husbondvej 55, 8850 Bjerringbro er lokaliseret ca. 360 meter sydøst for husdyrbruget.

Nærmeste samlet bebyggelse er Vindum, som er lokaliseret ca. 1,1 km nordøst for husdyrbruget.

Den nærmeste byzone er Tange, som er lokaliseret 1.1 km sydøst for husdyrbruget.

Ovenstående afstande er målt fra centrum af husdyrbruget.

Ejendommen er beliggende i et landbrugsområde der i kommuneplanen er udlagt med nedenstående særlige retningslinjer. Der er i øvrigt ingen væsentlige planmæssige forhold.

Anlægget er placeret inden for følgende områder og zoner:

(Kommuneplan 2017-2028)	Ja	Nej
Bevaringsværdige landskaber		X
Uforstyrrede landskaber		X
Større sammenhængende landskaber		X
Værdifulde Geologiske områder	X	
Kystnærhedszonen		X
Værdifulde kulturarvsområder		X
Kulturhistorisk bevaringsværdi		X
Værdifulde landbrugsområder	X	
Store husdyrbrug		X
Økologiske forbindelser		X
Potentielle økologiske forbindelser		X
Naturbeskyttelsesområder		X
Potentielle naturbeskyttelsesområder		X
Natura2000		X
Skovrejsning		X
Lavbundsareal		X
Kirkebyggelinjer		X
Skovbyggelinjer		X
Strand-, Sø- og Å-beskyttelseslinjer		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Klitfredning		X
Fund og fortidsminder (Totalliste med både fredede og ikke-fredede. Kun beskyttelseslinjerne indgår i KP. Selve fortidsminderne er en statslig opgave.		X

Vurdering

Projektet indebærer etablering af ny overdækket gyllebeholder på ejendommen som opføres i tilknytning til eksisterende byggeri, og projektet vurderes at være i overensstemmelse med kommuneplanens rammer. Det vurderes derfor ikke relevant at foretage yderligere vurdering af ejendommens placering i landskabet.

Ejendommen er beliggende i et særligt værdifuldt landbrugsområde. Det vurderes derfor, at kommunen i forbindelse med udarbejdelsen af kommuneplanen har vurderet, at produktionen på den ansøgte adresse kan finde sted og udvikles uden en væsentlig påvirkning af området, og at kommunen foretrækker udvikling af landbrug i det pågældende område.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husbondvej 59 ligger i et område, der i Kommuneplanen for Viborg Kommune er udpeget som Værdifuldt landbrugsområde, hvor landbruget prioriteres og samtidigt i et område, der er udpeget med Specifikke geologiske bevaringsværdier.

Viborg Kommune vurderer, at de særligt værdifulde geologiske træk omkring Husbondvej 59 ikke påvirkes væsentligt på grund af projektets størrelse set i forhold til det storskallalandskab, som det indgår i. Udpegning som geologisk interesseområde i kommuneplanen hindrer således ikke udvidelse af et eksisterende landbrug. De geologiske interesseområder fylder store områder, og det vil ikke være muligt at placere bygningerne uden for området.

Ejendommen ligger udenfor økologiske forbindelseslinjer, fortidsminder, økologiske forbindelser og bevaringsværdige landskaber mv. Husdyrbrugets anlæg ligger ligeledes udenfor diverse fredninger og kirke-, skov-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer mv.

Størrelse og udformning af det ansøgte projekt gør, at det ikke vil være dominerende i landskabet og dermed ikke at medfører en væsentlig påvirkning af de landskabelige forhold. Viborg Kommune vurderer, at der ved miljøgodkendelsen ikke sker en forringelse af de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke særlige vilkår til husdyrbrugets beliggenhed.

5.1 HUSDYRHOLD OG PRODUKTIONSAREAL

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Svineproduktionen på Husbondvej 59 har et samlet produktionsareal svarende til 1.474 m² både i nudrift og ansøgt drift. Gulv- og dyretype fremgår af skema (Skema 1).

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	1095	Mekanisk ventilation	6 m	(#710231) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	0	719
Stald 2	963	Mekanisk ventilation	6 m	(#710237) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	755
Sum						1474

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er størrelsen af produktionsarealet samt dyre- og gulvtype, der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning, hvorfor der stilles vilkår om, at det angivne produktionsareal, gulv- og dyretype overholdes. Staldene er med delvis spaltegulv som at være BAT.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 5) *Dyretypen, gulvtypen og produktionsareal skal være i overensstemmelse med oversigten i Skema 1. Ejendommens produktionsareal må ikke overstige 1.474 m². Ejendommens gyllebeholdere må have et samlet overfladeareal på 1.705 m².*

5.2 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Energi

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Elforbrug	100.000 kwh	112.000 kwh
Opvarmning	10000 l	10000 l

Elforbruget i svinestalden går primært til belysning og drift af teknisk udstyr som f.eks. foderblandning.

Energibesparende foranstaltninger:

- Belysning:
- Der anvendes så vidt muligt energibesparende belysning.
- Lamper rengøres jævnligt
- Lyset er tændt i forbindelse med fodring og ophold i staldene. Fodring og ophold i staldene sker typisk i perioden 6-20 og i den periode vil lyset være tændt.

Det skal understreges, at tidspunkterne for lys er vejledende og der vil kunne være daglige og sæsonmæssige udsving i varigheden af tændt lys.

Ventilation:

Alle stalde er med diffus undertryksventilation. Der er separat frekvens styring i hver sektion som styrer varme/ventilation. Herved sikres de mest optimale forhold for grisene og samtidig sikres også at der bruges mindst mulig energi. Desuden bliver udsugningsenhederne vasket for hvert hold nye grise. Herved reduceres vindmodstanden i aftrækskanalen og der spares store mængder energi.

Styring af ventilationen i staldene er med til at sikre et godt indeklima og samtidigt med til at reducere forbruget af energi til et absolut minimum.

Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer, sikres det, at der vælges mellem de mest energibesparende systemer. F.eks. LED-belysning.

Vurdering

Elforbruget ligger omkring normforbruget på 12,5 kwh/slagtesvin. Det vurderes at forbruget ligger indenfor den naturlige variation.

Vand

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Årligt forbrug af drikkevand	3600 m ³	4500 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde	650 m ³	540 m ³

Vandforbruget er vurderet ud fra ud fra normalt.

Bedriften forsynes vand fra offentligt vandværk.

Vandbesparende foranstaltninger

Drikkevandsinstallationerne på bedriften efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild.

Eventuelle lækager i systemet identificeres straks og repareres hurtigst muligt.

Vandbesparende foranstaltninger

- Anlæggets drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Ansøger bestræber sig på at minimere forbruget af vaskevand.

- Vandforbruget minimeres ved at der bruges drikkenipler over fodertruget. Dermed opsamles det vand, der spildes og der anvendes kun præcist det drikkevand grisene tapper.
- For ikke at bruge mere vand end nødvendigt og samtidig få en effektiv rengøring, anvendes højtryksrensere og iblødsætning, når staldene rengøres.
- Stophaner på vandslanger.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.

Vurdering

Vandforbruget forventes at ligge omkring normforbruget.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. energi- og vandforbrug.

Ifølge EU's referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er følgende BAT:

- optimering af udformningen af ventilationssystemet i mekanisk ventilerede stalde for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren. Minimere modstand i ventilationssystemer gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans.
- anvende lavenergi-belysning.
- rengøring af stald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch. I grisestalde løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- registrering af vandbrug gennem måling af forbrug, og
- detektering og reparation af lækager.

Viborg Kommune vurderer, at ejendommen overholder gældende BAT regler (EU's referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF)) med hensyn til energi- og vandforbruget.

Kommunen vurderer, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion. En hyppig registrering af energi- og vandforbruget er et vigtigt incitament med henblik på en minimering af det samlede forbrug.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 6) *Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.*

5.3 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

Spildevandstyper	m ³ /år efter godkendelse	Afledes til	Rense-foranstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	500 m ³	Gyllebeholder	Ingen

Sanitært spildevand fra stald	200 m ³	Septiktank	Ja
-------------------------------	--------------------	------------	----

Beskrivelse af spildevandstilledning

500 m³/år spildevand tilledes gyllebeholder med flydende husdyrgødning.

Beskrivelse af spildevandsafledning

Rengøringsvand ledes fra stald til gyllebeholder.

Sanitært spildevand ledes til septiktank.

Tagvandet afledes direkte til nedsivning ved hvert nedløb.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommens afledning af sanitært spildevand og tagvand vurderes ikke at give anledning til gener.

Viborg Kommune vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderne er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand i ansøgt drift.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 7) *Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, samt transportvogn og sprøjte skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholdere.*

5.4 AFFALD

MLJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der forventes en affaldsproduktion der er proportionel med virksomhedens størrelse og type.

Affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 35 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b. Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.

5) Bortskaffelse.

Husdyrbruget skal sortere sit affald og sikre, at mest muligt affald bliver sorteret fra til genbrug, genanvendelse og anden endelig materialenyttiggørelse. Affald som ikke kan genanvendes skal håndteres som forbrændingseget, deponeringseget eller farligt affald i henhold til Viborg Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Husdyrbruget skal håndtere sit affald efter reglerne i affaldsbekendtgørelsens og affaldsaktørbekendtgørelsen. Det betyder, at husdyrbruget skal sortere deres erhvervsaffald og aflevere det til en godkendt affaldsmottager med henblik på genbrug, genanvendelse eller anvendelse til anden endelig materialenyttiggørelse.

Ifølge affaldsbekendtgørelsen defineres erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse som værende:

- Glasaffald
- Metalaffald
- Plastaffald
- Papiraffald
- Papaffald
- Træaffald
- Genanvendeligt farligt affald, herunder batterier og elektronik
- Genanvendeligt PVC-affald
- Andet affald, der er egnet til materialenyttiggørelse, fx byggeaffald og have-/parkaffald.

Husdyrbruget skal sikre en høj reel genanvendelse af affaldet og skal på anmodning fra kommunen kunne dokumentere, at affaldet bliver leveret til et godkendt affaldshåndteringsanlæg, som sikrer, at de enkelte affaldsfraktioner reelt bliver forberedt med henblik på genbrug eller genanvendt. Dokumentation kan være fra behandlingsanlægget.

Virksomheder kan aflevere affaldet til:

- Et genanvendelsesanlæg eller et anlæg, som forbereder affald til genbrug, der er registreret i Affaldsregistret.
- En indsamlingsvirksomhed, der er registreret i Affaldsregistret.
- En virksomhed, som kan undlade at lade sig registrere efter bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.
- Et kommunalt behandlingsanlæg, der er registreret i Affaldsregistret.
- En kommunal genbrugsplads eller en kommunal ordning efter § 11.
- En frivillig tilbagetagingsordning, jf. bekendtgørelse om affald.

Det vurderes, at husdyrbruget kan producere farligt affald, herunder for eksempel:

- Oliefiltre
- Batterier
- Spildolie
- Spraydåser
- Kanyler
- Kemikalierester
- Rester af kunstgødning
- Giftrester (også rottegift)
- Medicinrester
- Lysstofrør

Opbevaring af farligt affald kan udgøre en miljørisiko.

Vurdering

Ejendommen er omfattet af § 16 a i Husdyrbrugloven og er derfor omfattet af miljøministeriets affaldsregulering og Viborg Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald. Husdyrbruget skal derfor også være tilknyttet kommunens ordning for håndtering af farligt affald eller have aftale med en anden godkendt indsamler eller behandlingsanlæg, hvis der opstår farligt affald på husdyrbruget.

Affaldsmængder

Nedenstående angiver anslåede og forventede mængder af affald årligt.

Affaldstype	Opbevarings-sted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK-kode	ISAG-kode
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap/plast)	Container	Marius Pedersen		500 kg	15.01.01	50.00
Bigbags af PE-plast	Container	Marius Pedersen		100 kg	15.01.02	52.00
Lysstofrør og elsparepærer		Egen	Kommunal modtagestation	100	20.01.21	79.00
Jern og metal	Intet fast	Produkthandler	Produkthandler	500 kg	02.01.10	56.20

Diverse brændbart inkl. tomme medicinglas	Container	Marius Pedersen		Variierende mængder	Afhængig af indhold / 15.01.07	19.00
Glas	Intet fast	Egen	Kommunal modtagestation		20.01.02	51.00

Døde dyr

Døde dyr overdækkes med kadaverkappe indtil de afhentes af destruktionsanstalt, DAKA. Afhentning sker løbende. Animalsk affald opbevares så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil afhentning til autoriseret destruktionsanstalt. Døde dyr opbevares på en plads mellem staldene.

Kemikalier generelt

Eventuel opbevaring af brugte sprøjter vil ske i kanyleboks og bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

Pesticider

Alt markdrift foregår fra anden ejendom og der opbevares ingen pesticider på ejendommen.

Oliekemikalier

Der er en olietank på ejendommen. Den er placeret på fast gulv.

Vurdering

Det vurderes at ejendommen lever op til affaldshierarkiet og til affaldsregulativerne for Viborg Kommune.

Virksomheden er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen og Viborg Kommunes Affaldsregulativ for erhverv. Virksomheden oplyser, at reglerne efterleves.

Det vil sige, at

- Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald bortskaffes til forbrænding.
- Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares, så vindflugt undgås.
- PVC-affald frasorteres og bortskaffes korrekt.
- Klinisk risikoaffald som kanyler, medicinflasker og lignende opbevares forsvarligt i egnet emballage

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand:

- Farligt affald opbevares, så det ikke kan løbe til jord, grundvand eller overfladevand og beskyttet mod vejrlig. Tanke er sikret mod påkørsel.
- Eksisterende olietanke er reguleret af olietanksbekendtgørelsen. Nye tanke og/eller sløjfning af tanke skal anmeldes til Viborg Kommune.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Håndtering af døde dyr skal leve op til kravene i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011. Deraf følger, at animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket beholder. Opbevaring af døde dyr skal være placeret på et egnet sted, så der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrefjende dyr.

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Bortskaffelsen skal i øvrigt ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ for erhverv.

Det indebærer følgende:

- Ejendommens dagrenovation og erhvervsaffald må ikke sammenblandes.
- Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen.
- Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "særligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald.

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra husdyrbruget.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 8) *Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.*
- 9) *Eventuelt oplag af olie- og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.*
- 10) *Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres at affaldstyperne bliver sorteret. Det skal ligeledes kunne dokumenteres at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.*

5.5 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er udarbejdet en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og er tilgængelig for alle på arbejdspladsen, se Bilag 2.

Den største risiko for større skade på miljøet vurderes at brud på pumpeledning for gylle. Al pumpning foregår under opsyn og risikoen for større forurening vurderes derfor minimal.

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare, alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 44 fastsætter følgende vedrørende beredskabsplaner:

Stk. 3. Beredskabsplanen, jf. stk. 1, skal omfatte:

- 1) En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder.*
- 2) Handlingsplaner for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning fra møddinger og olieudslip).*
- 3) Tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f.eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmætter eller ruller til olieudslip).*

Stk. 4. Kontrol, reparation og vedligeholdelse, jf. stk. 1 og 2, skal ske regelmæssigt. Kontrol af gyllebeholdere, jf. stk. 2, nr. 1, skal som minimum gennemføres én gang årligt.

Stk. 5. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentation skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende sammen med planen omfattet af stk. 1, i forbindelse med tilsyn.

Ud over at være BAT vurderer Viborg Kommune, at en beredskabsplan på tilfredsstillende vis vil beskrive, hvorledes man skal forholde sig ved kritiske situationer.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår for driftsforstyrrelser eller uheld:

- 11) Der skal foreligge en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.*

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen*
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan*

- *Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer m.m.*
- *En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.*

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året. Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen.

6.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Gyllebeholderene er etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholdere tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Den nye gyllebeholder bliver overdækket.

Gyllevognene fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllespild i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen. Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT.

Der er en samlet opbevaringskapacitet på ejendommen på 8000 m³, som udgøres af 2 gyllebeholdere. Det vurderes ud fra normtal 2023, at der under normale forhold produceres ca. 5000 m³ husdyrgødning på ejendommen. Opbevaringskapaciteten lever op til 9 mdr. kravet. Beregningen er foretaget med udgangspunkt i 9.000 slagtesvin.

Vurdering

Samlet vurderes gylleopbevaringen og håndteringen af gylle at leve op til BAT, herunder følges generel lovgivning på området.

Idet der udelukkende er tale om en ændring af godkendelsen til en godkendelse efter reglerne om produktionsareal er den del af erhvervsmæssige nødvendighed ikke vurderet.

Den nye gyllebeholder er nødvendig for den samlede bedrift til opbevaring af husdyrgødning. Der mangler således kapacitet og det ønskes at placere gyllebeholderen i området, hvor gødningen skal anvendes på markerne. Der er generelle krav til hvor meget opbevaringskapacitet der skal være til husdyrgødning på en bedrift. Da bedriften mangler kapacitet, vurderes etableringen af en ny gyllebeholder at være erhvervsmæssig nødvendig for bedriften.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at lovkravet om 9 måneders opbevaringskapacitet for gylle er overholdt. Opbevaring af gylle på ejendommen lever op til gældende lovgivning og betragtes som BAT. Lovkravet er et minimumskrav, og Viborg Kommune har ikke bemærkninger til den rigelige opbevaringskapacitet og vurderer samtidigt at den nye gyllebeholder kan betragtes som erhvervsmæssigt nødvendigt.

VILKÅR

Der er stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 12) *Håndtering af husdyrgødning skal foregå under opsyn, så spild undgås.*
- 13) *Beholdere til husdyrgødning skal mindst 1 gang om året tømmes helt, og der skal ske udvendig og om muligt indvendig inspektion med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag noteres i logbogen.*
- 14) *Ny gyllebeholder på 5.000 m³ skal være forsynet med fast overdækning (teltoverdækning).*

7.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING

Emissionen af ammoniak fra det ansøgte projekt fremgår af beregninger i husdyrgodkendelse.dk, se nedenstående tabel.

Ammoniakemission:

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2441,1	480,0	2921,1
Nudrift	1837,1	278,0	2115,1
8 års-drift	1837,1	278,0	2115,1

Beregninger, der er foretaget ud fra beregningsmetoderne i henhold til godkendelsesbekendtgørelsen, viser at fordampningen af ammoniak i den ansøgte produktion udgør 2.921 kg N/år. Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser, at BAT kravet er overholdt.

I Husdyrgodkendelse.dk regnes der på, hvor stor en del af husdyrbrugets ammoniakemission der afsættes på omkringliggende natur. Naturområder er udpeget i henhold til naturbeskyttelseslovens §3. Udpegningerne er vejledende for alle naturtyper.

Naturområder er opdelt i fire kategorier. Kategori 1, 2 og 3 natur samt øvrige vejledende udpegede naturtyper, der ikke hører under de tre kategorier.

Der regnes på totaldepositioner til kategori 1- og 2-natur. Der regnes på merdepositionen til kategori 3-natur, dog således, at der både regnes på merdeposition fra nu-drift til ansøgt drift og fra 8-års drift til ansøgt drift.

Afskæringskriterier i forhold til natur

Der gælder følgende fastlagte krav til, hvor meget kvælstof der må afsættes på forskellige kategorier af omkringliggende natur:

Afskæringskriterier i forhold til natur.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Kategori 1 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder), som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen.	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden ^{*)} : 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.

<p>Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Kategori 2 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.</p>	<p>Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.</p>
<p>Kategori 3. Kategori 3 natur omfatter; Heder, moser og overdrev udenfor Natura 2000 områderne, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.</p>	<p>Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.</p>

Der er følgende afstande til nærmeste områder med registreret natur:

Kategori 1:

Nærmeste kategori 1 natur ligger over 3,4 km væk. Produktionen medfører deposition i området på 0,0 kg N/ha/år og bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 1 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området. Kumulation er ligeledes vurderet.

Kategori 2:

Nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 750 m sydøst for Husbondvej 59. Bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 2 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området.

Kategori 3:

Nærmeste kategori 3 natur ligger øst for ejendommen i form af en skov. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør op til 0,6 kg N/ha/år, og bekendtgørelsens afskæringskriterier for kategori 3 natur er dermed overholdt.

Nærmeste § 3 natur ligger nordvest for ejendommen i form af en sø.

Bilag IV arter:

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og bedriftens arealer. På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 ”Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV” fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 ”Overvågning af arter 2004-2011” fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og udbringningsarealerne.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Odder		X
Markfirben		X
Stor vandsalamander		X
Spidssnudet frø		X
Løvfrø		X
Arter af flagermus		X
Ulv		X

Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring anlægget.

Den nærmeste sø hvor der er potentiale for bilag IV-arter (typisk stor vandsalamander og spidssnudet frø) ligger i en afstand af ca. 300 m vest for anlægget. Produktionen påvirker området totalt med 2,5 kg N/ha/år. Merdepositionen er beregnet til 0,1 kg N/ha/år.

For de øvrige arter gælder at der ikke er registreringer i området, jf. oplysninger på Naturdata gennem Danmarks miljøportal. På den private søgeportal Arter.dk, fremgår det at der i området er forekomst af odder og damflagermus. De pågældende fund ligger dog i god afstand til Husbondvej 59, men indikere at disse arter kan være i området.

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse, er registreret som sådan på Den danske Røddliste. Det er vurderingen at projekter ikke vil forringe den biologiske mangfoldighed omkring Husbondvej 59.

Vurdering

Generelt ligger ejendommen i et udpræget landbrugsområde omgivet af dyrkningsjord, hvor der ikke er naturarealer i nærheden af staldanlægget.

Ejendommen overholder alle afskæringskriterier i bekendtgørelsen, og det vurderes, jf. forarbejderne til udarbejdelse af afskæringskriterier, at produktionen ikke medfører en påvirkning af den omkringliggende natur.

Ligeledes gælder, at det er vurderet at produktionen ikke vil medføre en påvirkning af beskyttede arter. Der er ingen eller minimal påvirkning af de registrerede leveområder for bilag IV arter. Derfor vurderes eventuel tilstedeværelsen af bilag IV arter omkring ejendommen at være foreneligt med den produktion der er på ejendommen og det forhold at der gives en tilladelse til ændringer på ejendommen vil ikke medføre en øget påvirkning af arterne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke særlige vilkår vedrørende ammoniakemission.

7.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort produktionsareal der er på ejendommen og hvilken type dyr der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind. Lugt stammer primært fra stalden. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med arbejde med husdyrgødning og udbringning heraf.

Lugtemissionen i nudrift og ansøgt drift er beregnet i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk. og er angivet i skemaet herunder:

	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)
Nudrift	19198	36994	19198	36994
Ansøgt drift	20636	42746	20636	42746
Forskel	1438	5752	1438	5752

Som angivet i tabellen er der reduktion af lugt fra produktionen i forbindelse med godkendelsen.

Lugtemission i Odour Units (OU) beregnes med OML-modellen og i Lugt Enheder (LE) med FMK-modellen. Begge modeller beregner spredningen af lugtemissionen fra husdyrbruget på grundlag af produktionsarealets størrelse og lugtemissionsfaktorerne for den eller de pågældende dyretyper og staldsystemer fastsat i hhv. OU og LE, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, B. Faktisk lugt er den beregnede lugtafgivelse til omgivelserne, efter at eventuelle teknologier til reduktion af lugtemission er inkluderet i beregningerne.

Der er ligeledes foretaget beregninger af lugtpåvirkningen til husdyrbrugets nærmeste naboer i www.husdyrgodkendelse.dk. Den beregnede geneafstand for områdetyperne nabobeboelse, byzone og samlet bebyggelse fremgår af nedenstående tabel:

Bebyggelse	Kumulation Antal	Model	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet afstand til bebyggelse (m)	Genekriterie overholdt
Husbondvej 55 (enkelt bolig)	0	Ny	149	361	Ja
Vindumvej 83 (samlet bebyggelse)	0	Ny	331	1136	Ja
Tange By (byzone)	0	FMK	454	1126	Ja

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger ikke andre produktioner indenfor kumulationsafstandene.

Boligerne på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Dette samme gælder boliger ejet af ansøger.

Vurdering

Produktionen overholder bekendtgørelsens lugtgenekrav, og dermed vil der ikke være en belastning af området udover hvad der kan accepteres.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er fra stalden, mens udbringning og opbevaring af husdyrgødning kun i perioder kan give anledning til lugtgener, selvom reglerne vedrørende håndtering og opbevaring af husdyrgødning efterleves.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt ligger ca. 360 meter sydøst for anlægget fra lugtgenecentrum. Nærmeste samlet bebyggelse (Vindum) og byzone (Tange) ligger 1,1 kilometer væk fra anlægget.

Ifølge husdyrgodkendelse.dk er lugtgenekriterierne fra Husbondvej 59 ift. nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone overholdt.

Der forventes en minimal lugtafgivelse fra gyllebeholderne grundet tæt flydelag (naturligt) og fast flydelag (teltoverdækning), og det er derfor kommunens vurdering, at lugt fra gyllebeholderne ikke vil være til gene for naboerne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 15) *Hvis der efter Viborg Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen i denne godkendelse, kan Kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.*

7.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi fastsatte retningslinjer.

Fluegener

Kemisk fluebekæmpelse foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Der anvendes rovfluer hvis der opstår fluegener.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi retningslinjer.

Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv. Der er aftale med privat bekæmpelsesfirma.

Vurdering

Det vurderes, at der med ovenstående udføres en effektiv og tilfredsstillende flue- og skadedyrsbekæmpelse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 16) *Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.*

7.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Transporter	Før godkendelse	Efter godkendelse
	Antal/ år	Antal/ År
Transport af tilskudsfo- der	20	30
Levering af smågrise	26	52
Afhentning af grise	52	52
Afhentning af døde dyr	52	52
Udbringning husdyrgød- ning - gylle	160	320
Affald	12	12
Olie	6	6
Transporter i alt	328	524

Vurdering af transportveje til og fra ejendommen

Alt transport til og fra ejendommen med adgang fra den offentlige vej Husbondvej og der er etableret en direkte udkørsel direkte til Bjerrevej. Langs med Husbondvej findes der andre beboelser, og der ligger 1 beboelse umiddelbart langs med ejendommens udkørsel.

Der kan forekomme gyllekørsel mm. langs andre veje, hvor der ligger beboelser, og her vil der være opmærksomhed omkring transporten, hvilket omfatter henstillinger til maskinstation om at reducere fart og om at udvise generelt hensyn til naboer.

Størstedelen af transporterne er af gylle, foder og afhentning af dyr. Samlet set forventes der en stigning i antallet af transporter med det ansøgte projekt.

Transporterne forventes hovedsageligt at foregå på hverdage inden for normal arbejdstid, dvs. kl. 7-18, men kan til tider foregå i aften- og nattetimerne. Transport til og fra husdyrbruget vil altid foregå ved hensynsfuld kørsel. Derudover tilstræbes, at al tung transport gennemføres på hverdage inden for normal arbejdstid.

I højsæsonen for gyllekørsel kan der køres uden for normal arbejdstid, men dette vil foregå under hensyntagen til naboernes nattesøvn, så kørsel tæt på naboerne så vidt muligt ikke foregår senere end kl. 22 eller tidligere end kl. 6 på hverdage og ikke senere end kl. 23 og tidligere end kl. 8 i weekender og på helligdage.

Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås. Ansøger har fokus på at minimere antal transporter.

Vurdering

Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug er det muligt at regulere trafik internt på bedriften og ved ind- og udkørsel. Det gælder hvis trafikken giver anledning til gener for naboer tæt på ejendommen, eller f.eks. hvis oversigtsforholdene ved udkørsel til offentlig vej vurderes at kunne give anledning til farlige situationer for trafikken.

Der kan ikke stilles vilkår til trafik på offentlig vej, som lovligt kan anvendes til kørsel med den type køretøjer, der anvendes til drift af husdyrbrug. Her er det vejmyndighedernes vurdering om der er et

generelt problem, som skal tages hånd om. Det kunne f.eks. være vejens bæreevne, der ikke kan holde til særligt tunge køretøjer. Miljø- og Fødevareklagenævnet har i en tidligere klagesag fastslået: ”*Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke ved husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning, og afgøres af relevante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet.*”

Der er tale om gode til- og frakørselsforhold til ejendommen, hvor der bl.a. er etableret en privat tilkørsel direkte til Bjerrevej, hvor der ikke er naboer, og det vurderes på den baggrund, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentligt gener for de omkringboende.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Kommunens vurdering, at hvis transport til og fra ejendommen foregår ved hensynsfuld kørsel, og hovedparten af transporterne primært foregår indenfor normal arbejdstid, kan dette foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for transport til og fra ejendommen:

17) *Transport til og fra ejendommen skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne med hensyn til minimering af lugt-, støj- og støvgener mv.*

7.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der kan forekomme støjkilder fra:

- Foderanlæg
- Ventilation
- Transport til og fra ejendommen
- Periodevis støj i forbindelse med markdrift

Det tilstræbes, at støjende aktiviteter afholdes i tidsrummet 7-18. Dog med undtagelse af den periodevis markdrift, hvor virksomheden er afhængig af vejret.

Foderet blandes kontinuerligt. Al blanding og håndtering af foder foregår afskærmet i bygninger, og det vurderes at støj herfra er minimal.

Ventilationen er stort set altid i drift, da det er nødvendigt i forhold til indeklimaet i staldene. Ventilationen renholdes for både at reducere elforbruget og for at reducere støj.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt forekomme kørsel, samt jævnlig transporter med lastbil. Herudover vil der forekomme sæsonbetonet kørsel ved gylleudbringning og markarbejde.

Tiltag mod støjkilder

Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi og afskærmning. Endvidere søges al unødigt tomgangskørsel undgået.

Vurdering

Det vurderes at ejendommens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjni-veau i dB(A) i punkter 1,5 m over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, ikke overskrider Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, og den ansøgte drift af ejendommen kan ske uden væsentlig gene for omkringboende. De nærmeste naboer ligger desuden nærmere E45 og det vurderes at støjen fra motorvejen vil være væsentligt højere end den potentielle støj fra anlægget.

Rystelser

Virksomhedens bidrag til niveauet for vibrationsniveauet (dB re 10⁻⁶ m/s²) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S må ikke overstige værdierne i Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9 1997.

Anvendelse	Tidspunkt	Vægtet accelerationsniveau L _{aw} i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	Hele døgnet	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	75
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgnet	80
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	80

Anvendelse	Tidspunkt	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet lydtryksniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85

Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø.

Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

Vurdering

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er 3 nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler til ejendommen. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes dog ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil være støjgener i forhold til de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger, men hvis der skulle opstå et problem med støj, er der stillet nedenstående støjvilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 18) *Såfremt der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes.*

Tilsynsmyndigheden kan stille krav om, at virksomheden for egen regning dokumenterer, at de stillede støjkrav er overholdt, hvis tilsynsmyndigheden skønner, at dette er nødvendigt. Dette kan dog maksimalt kræves én gang årligt, medmindre der er tale om en overskridelse af støjgrænserne.

Vejledningens afskæringskriterier er følgende:

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

7.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg. Der er overbrusning i alle stalde som reducerer støvproduktionen.

Der kan forekomme støv fra kørsel på de omkringliggende arealer, mens alle veje ved staldanlæggene er befæstede og derfor ikke vil medføre støvgener.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Der vil i det daglige være fokus på at minimere støvgener udenfor husdyrbruget, og i forbindelse med færdsel på ikke befæstede veje, vil der være særligt fokus omkring ejendommen beliggende nær ved vejene.

Alle fodersiloer er monteret med støvcycloner for at nedbringe støvgenerne.

Vurdering

På baggrund af afstanden til de umiddelbare naboer og det faktum at der ikke ligger naboer op ad ikke befæstede veje omkring anlægget, samt husdyrbrugets fokus på minimering af støvgener i forbindelse med foderopbevaring og håndtering samt transporter, vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne som følge af støv.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra anlægget forventes der ikke væsentlige problemer. Det bemærkes, at god landmandspraksis indebærer, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 19) *Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.*
- 20) *Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.*

7.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Belysning af anlæg: Der vil være vinduer i bygningerne hvorfra der vil være lysudslip.

Lysset i staldene er tændt i forbindelse med fodring af grisene og ophold i staldene.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Lysset vil udelukkende være tændt på det niveau som enten er foreskrevet af anden lovgivning eller i det omfang det er nødvendigt i forbindelse med ophold i staldene.

Evt. udendørsbelysning vil være tilkoblet bevægelsessensorer eller automatisk slukning.

Vurdering

Det ansøgte projekt vil ikke medføre mere belysning end i nudriften. Det forventes derfor ikke, at ejendommens belysning vil påvirke omgivelserne i negativ retning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er udendørs lys, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Management:

Medarbejdere

De ansatte deltager løbende i relevante kurser. Der bliver udarbejdet APV for arbejdspladsen, opsat førstehjælpskasser og øjenskylleudstyr, og der er konstant værnemidler i form af beskyttelsesbriller, handsker, åndedræts- samt høreværn til rådighed for medarbejderne.

Oplæring

Der er oplæringsprogrammer for ansatte i relation til relevant lovgivning, herunder miljøgodkendelsen, beredskabsplanen, vedligeholdelse af udstyr.

Beredskabsplan

Der er udarbejdet en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og er tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Dagligt tilsyn

Ansøger eller dennes ansatte tilser dyr og produktionsanlæg flere gange hver dag. Der udføres små reparationer når det er nødvendigt, Hvis der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget som udføres af kompetent personale.

Mark- gødningsplan

Der bliver hvert år udarbejdet gødningsregnskab af en planteavlskonsulent.

Sprøjtejournal

Der føres sprøjtejournal.

Renoveringsplan for driftsudstyr og staldbygninger

Stald 3 er påført i 2008 og stald 1 og 2 er løbende vedligeholdt og bl.a. inventaret skiftet og alle staldene er i god stand og det forventes ikke at der skal foretages gennemgribende renovering før om 20 år.

Samlet BAT indenfor management

Det vurderes, at ejendommen anvender bedst tilgængelig teknik, indenfor følgende managementpunkter:

- Alle medarbejdere deltager løbende i relevante kurser.
- Der bliver udarbejdet en beredskabsplan som hænger tilgængelig for alle medarbejdere.
- Der foretages daglige tilsyn og løbende service og vedligehold på driftsanlæggene.
- Kvalitetskontrol
- Vurdering af tidshorizonten for større renovering af driftsinventar og driftsbygninger.
- Der er indført miljøledelse på ejendommen

Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger. I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af indkøbt foder.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der udarbejdes gødningsregnskab på bedriften.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, skadedyr samt mindske risikoen for at der opstår uhygiejniske forhold.
- Sætte særlig fokus på dyrevelfærd og fortsat gøre en ekstraordinær indsats over for infektioner, som kan overføres fra dyr til mennesker.
- Tage hensyn til grund- og overfladevand, når driften tilrettelægges.

Rengøring og desinficering

Der er på bedriften stor opmærksomhed på at renholde stalde og de omkringliggende arealer. En sideeffekt af godt indeklima er, at staldene lugter mindre end gennemsnittet, samt at ammoniakfordampningen ligeledes er lavere.

Overbrusning i svinestalde

Følger de lovmæssige krav om overbrusningsanlæg eller tilsvarende anordning til regulering af svins kropstemperatur.

Miljøledelsessystem

Der er i februar 2017 offentliggjort BAT konklusioner for husdyrbrug, hvilket medfører at alle IE-brug inden 21. februar 2021 skal have implementeret miljøledelse dog senest ved meddelelse af §16a miljøgodkendelse.

Miljøledelsen skal omfatte:

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætte miljømål,
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet. Miljøledelse er allerede indført på husdyrbruget.

Staldindretning:

Se afsnit 5.1.

Energi- og vandforbrug:

Se afsnit 5.2.

Opbevaring af husdyrgødning:

Gyllebeholderne er opført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige materialer. Beholderne er dimensioneret i forhold til kapaciteten, så den kan modstå påvirkninger i forbindelse med omrøring, overdækning og tømning. Overdækning af gyllebeholderen er ikke indsat som virkemiddel i forhold til reduktion af ammoniakfordampningen, men vurderes at være BAT.

Gyllebeholderne følger reglerne for beholderkontrol minimum hvert 10. år.

BAT

Beregningerne i IT-ansøgningen viser, at Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak er 3.123 kg NH₃-N/år. Ansøgningen viser, at ejendommens dyrehold udleder en ammoniakemission på 2.921 kg NH₃-N/år og dermed er Miljøstyrelsens BAT krav for ammoniak overholdt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor management, staldindretning og gødningshåndtering m.v. ved de beskrevne tiltag samt ved overholdelse af miljøgodkendelsens vilkår.

VILKÅR

Der stilles følgende vilkår for bedst tilgængelige teknik

- 21) *Bedriften skal under tilsynet redegøre for foretagne tiltag vedrørende renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.*
- 22) *Ved fremtidige ændringer i råvarer, hjælpestoffer og produkter skal der som udgangspunkt vælges råvarer, hjælpestoffer og produkter med mindst mulig miljøbelastning for øje.*

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøger har fremsendt en miljøkonsekvensrapport, hvis oplysninger er medtaget under de relevante afsnit.

Miljøkonsekvensrapporten belyser de væsentligste miljøkonsekvenser ved husdyrbruget. Det betyder, at rapporten beskriver, hvordan, husdyrbruget kan påvirke:

- 1) befolkning og menneskers sundhed.
- 2) biologiske mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet
- 5) samspillet mellem to eller flere af ovenstående faktorer
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovenstående

På baggrund af rapporten har Viborg Kommune stillet vilkår til projektet, så negative miljøkonsekvenser undgås. Viborg Kommune vurderer herefter, at miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet efter Husdyrbrugloven. Beskrivelser og vurderinger er fyldestgørende, og med de stillede vilkår vil der ikke være væsentlige negative konsekvenser fra husdyrbruget.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der sker ingen bygningsmæssige ændringer på ejendommen og derfor er alternativer ikke vurderet. Eneste alternativ er referencescenariet.

Der er ligeledes vurderet på alternativer til ammoniakreduktion. BAT niveauet overholdes og derfor er det ikke relevant med alternativer.

Referencescenariet i den ansøgte produktion vurderes at være den eksisterende produktion og eksisterende produktionsbygninger. En statisk tilstand er oftest ikke et udtryk for noget positivt, da der er ensbetydende med at hjulene er gået i stå. Dette er også tilfældet i landbruget. Det er derfor uundgåeligt, at landbruget hele tiden ændres i takt med omgivelserne.

I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene. Inden for landbrugserhvervet er det en realitet, at landmanden står over for faldende afregningspriser i forhold til inflationen samtidigt med, at omkostningerne stiger. Der skal således produceres et stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt, at produktionen løbende skal optimeres og udvides. Hvis produktionen ikke optimeres, smuldrer det økonomiske grundlag for virksomheden. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen med de personlige og samfundsmæssige konsekvenser, det giver.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der opføres en gyllebeholder i tilknytning til eksisterende bygninger og det ansøgte lever op til kravet om BAT ved valg af teknologi. Det ansøgte lever også op til øvrige krav. Viborg Kommune har derfor ikke fundet det nødvendigt at forlange andre alternativer undersøgt.

11 MILJØLEDELSE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husbondvej 59, 8850 Bjerringbro er et IE-brug.

For IE-husdyrbrug gælder, at de skal have et miljøledelsessystem, der opfylder følgende betingelser:

Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætte miljømål,
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

De krav, der er nævnt ovenfor skal kunne dokumenteres enten i form af opbevaring af dokumenter eller ved anden dokumentation, herunder f.eks. i digital form.

Kravet om et miljøledelsessystem skal opfyldes fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en godkendelse efter § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsætter i øvrigt krav om, at følgende krav skal overholdes:

- IE-husdyrbrug skal udarbejde oplæringsmateriale til personale. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende til tilsynsmyndigheden.
- IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en ret omfattende plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende.
- IE-husdyrbrug skal kunne dokumentere anvendelse af fodring eller fodringsteknikker som er beskrevet i EU-forordninger. Dokumentationen skal kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.
- IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement.

- IE-husdyrbrug skal for at reducere støvemissioner fra staldanlæg enten reducere støvproduktionen fra foder og strøelse, anvende en metode til at binde støv i staldanlæggene eller behandle afgangsluft fra staldanlæggene ved hjælp af et luftrensningssystem.
- IE-husdyrbrug skal en gang årligt indsende følgende informationer til kommunalbestyrelsen (dog ikke hvis man har haft tilsyn i det pågældende år):
 - 1) Logbøger for eventuel miljøteknologi
 - 2) Dokumentation for miljøledelsessystem
 - 3) Logbog over gennemførte kontroller
 - 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskrav

12 OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand.

- Den resterende husdyrgødning i kummer og tanke vil blive fjernet
- Fodersiloer/foderrum tømmes og rengøres
- Staldene vil blive rengjort og spildevandet kørt ud på dyrkede arealer i henhold til lovgivningen
- Udtjent inventar og andet metal vil blive leveret til produkthandleren
- Udtjent elektronisk udstyr vil blive leveret til genbrug
- Andet affald vil blive afhændet efter miljølovens forskrifter
- Olietanke tømmes
- Døde dyr fjernes
- Gylletankene vil blive fjernet, når de ikke længere er brugbare for denne eller anden bedrift

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at ovenstående er tilstrækkeligt til at undgå forureningsfare ved et eventuelt ophør af husdyrproduktionen på Husbondvej 59, 8850 Bjerringbro. Desuden vil de til enhver tid gældende regler i bl.a. jordforureningsloven også sikre, at der træffes de nødvendige foranstaltninger ved produktionsophør på husdyrbruget.

VILKÅR

Der stilles følgende vilkår:

- 23) *Ved ophør af dyreholdet skal stalde, gyllekanaler, kornsiloer mv. tømmes og rengøres og bortskaffes efter gældende regler. Eventuelle kemikalier, olie- og medicinaffald skal bortskaffes i henhold til de til enhver tid gældende affaldsregulativer i Viborg Kommune.*

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes
- at udvidelsen af husdyrbrugets produktion overordnet betraget ikke medfører en øget husdyrproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
 - nabobeboelser
 - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
 - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

14 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

14.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Virksomheden må i henhold til Husdyrbrugloven ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Opmærksomheden henledes på, at denne miljøgodkendelse ikke fritager virksomheden for de nødvendige godkendelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne miljøgodkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes.

14.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Miljøgodkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

Indgivelse af klage

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den **XXXXXX**. En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen senest den **XXXXXX**.

Gebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Virksomheder og organisationer skal dog betale det dobbelte beløb på i alt 1.800 kr. for behandling af eller genoptagelse af en klage.

Virkning af klage

En klage over afgørelser efter Husdyrbrugsloven har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte afgørelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Husdyrbrugsloven.

Domstolene

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

14.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV. (senord@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. (ae@aeraadet.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviborg-sager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd (limfjordsyd@friluftstraadet.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (info@rgo.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, (natur@dof.dk, vi-borg@dof.dk)
- Foreningen Greenpeace Danmark, hoering@greenpeace.org
- Miljøforeningen Fårup og Omegn - formand@miljoeforeningenfaarup.dk
- Naboer

Bilag 1 – Situationsplan

Bilag 2 – Beredskabsplan for Fårup Overgård 59, 8850 Bjerringbro

Indhold

2	INDLEDNING TIL OG FORMÅL MED BEREDSKABSPLANEN	
3	SELVE BEREDSKABSPLANEN	
3.1	KORTMATERIALE	
3.2	TELEFONNUMRE	
3.3	BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS	
3.4	INSTRUKS VED OVERLØB AF GYLLE	
3.5	INSTRUKS VED KEMIKALIE- ELLER OLIESPILD	
3.6	STOPHANER OG HOVEDAFBRYDERE	
3.7	INSTRUKS VED STRØMSVIGT	
3.8	Situationsplan	
3.9	Afløbsplan.....	

Ved store uheld ring altid 1-1-2! Ved mindre uheld ring til miljømyndighederne. **Er du i tvivl ring 1-1-2.** Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

2 INDLEDNING TIL OG FORMÅL MED BEREDSKABSPLANEN

Beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at håndtere pludseligt opståede situationer og uheld, der kan få konsekvenser for det omgivne miljø. Beredskabsplanen skal være kendt af gårdens ansatte og bør udleveres til indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, mm. Beredskabsplanen skal revideres og kontrolleres mindst én gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes skal være tilgængelig i teknikrummet i stalden. Kopi af beredskabsplanen skal yderligere være tilgængelig på kontoret. Beredskabsplanen er udarbejdet af Miljø & Natur ud fra de angivne retningslinjer, der er angivet i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug.

3 SELVE BEREDSKABSPLANEN

• 3.1 KORTMATERIALE

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen, der angiver:

- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.

• 3.2 TELEFONNUMRE

Kontakt	Telefonnummer
Jacob mobil	24 43 30 89
Miljømyndighed kontaktes på telefon dag	87 87 87 87
Falck kontaktes på telefon dag eller nat	112
Brandvæsen kontaktes på telefon dag og nat	112
Lægevagt kontaktes på telefon dag eller nat	70 11 31 31
Dyrlæge kontaktes på telefon dag eller nat	29 47 52 55
Elektriker kontaktes på telefon dag eller nat	86 88 06 55
VVS kontaktes på telefon dag eller nat	86 68 60 08

• 3.3 BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp tilkald brandvæsenet - RING 112 – oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne? I givet fald hvor mange?
- Er dyrene kommet ud? I givet fald dyreart og antal der evt. er fanget

Kontakt herefter ejer på tlf. **24 43 30 89**

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder i særdeleshed fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Slukningsmateriel er placeret i alle driftsbygninger.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse branden ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys desuden:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje
- På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:
 - Brandslukkere i alle bygningsafsnit

• **3.4 INSTRUKS VED OVERLØB AF GYLLE**

Ved større overløb af gylle - RING 112 og oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring
- Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne
- Kontakt ejeren, på tlf. **24 43 30 89**
- Kontakt miljømyndighederne ved tlf. **87 87 87 87**
- Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

- På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:
 - Traktor med frontlæsser kan rekvireres gennem ejer

- **3.5 INSTRUKS VED KEMIKALIE- ELLER OLIESPILD**

Ved større overløb af kemikalier og olie - RING 112 og oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevand
- Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne
- Kontakt ejeren på tlf. **24 43 30 89**
- Kontakt miljømyndighederne ved tlf. **87 87 87 87**
- På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:
 - Savsmuld til opsugning af væsker ved olietank

- **3.6 STOPHANER OG HOVEDAFBRYDERE**

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. er noteret på kortet over ejendommen.

- Hovedhane til vand sidder i foderladen
- Hovedafbryder el sidder i foderladen
- Nye ampresikringer opbevares ved eltavlen

- **3.7 INSTRUKS VED STRØMSVIGT**

- Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.
- Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.
- Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.
- Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, anvendes nødstrømsgeneratoren og der ringes og forhøres om varigheden af udfaldet.

• 3.8 Situationsplan

- 3.9 Afløbsplan

